AdityaharShaNastotraM sArtham

આદિત્યહર્ષણસ્તોત્રં સાર્થમ્

Document Information

Text title : AdityaharShaNastotraM sArtham

File name : AdityaharShaNastotraMsArtham.itx

Category : navagraha

Location : doc_z_misc_navagraha

Author : Kaushalendra Krishna

Latest update : December 8, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 8, 2023

sanskritdocuments.org

AdityaharShaNastotraM sArtham

આદિત્યહર્ષણસ્તોત્રં સાર્થમ્

વૈષ્ણવાનાં હરિસ્ત્વં શિવસ્ત્વં સ્વયં
શક્તિરૂપસ્ત્વમેવાનયસ્ત્વં નતેઃ ।
ત્વં ગણાધિકૃતસ્ત્વં સુરેશાધિપ-
સ્ત્વં મરુત્વાન્નવિસ્ત્વં સદા સ્તોચતામ્ ॥ ૧॥

ત્વં સદા લોકકલ્યાણકૃન્માણ્ડલઃ
તપ્યમાનો જગદ્ભૂતિસિદ્ધ્યૈ નભે ।
રાતિ રાત્ર્યૈ નિવિષ્ટાભમગ્નિં તથા
દ્વાદશાત્મન્ સદાઽઽનન્દમગ્નો ભવ ॥ ૨॥

જાન્મમાત્રેણ ચાસક્તિગ્રસ્તો વયં
શામ્બરીબન્ધને વિસ્મૃતાશ્ચાર્થિનઃ ।
ભક્તિભાવેન હીનાય જોષાલયોડ-
ર્કાદિતેયોષ્ણરશ્મે પ્રસન્નો મયિ ॥ ૩॥

અકૃતાર્થાય બ્રહ્માણ્ડસાદ્ધસ્તથા
તાયકો વિષ્ણુરૂપેણ કલ્પાન્તરે ।
યો મહાઽન્તે શિવશ્ચણ્ડનીલો નટો
દક્ષજાઽઽગપ્રભસ્ત્વં સદા રોચતામ્ ॥ ૪॥

બ્રાહ્મણો બાહુજોઽન્યાશ્ચ વર્ણાશ્રમા
બ્રહ્મચર્યાદ્યતિત્વો હૃષીકે ધ્રુવઃ ।
ધર્મકામાદિરૂપેણ ચાવસ્થિતઃ
પ્રાણતત્વો મહેન્દ્રઃ પ્રસન્નોઽવતુ ॥ ૫॥

અસ્મદાચાર્યપ્રોક્તં પ્રમાણં પરં
યાચકાઃ પાદપદ્માનુકમ્પ્યાસ્તવ ।
સ્વસ્ય જન્માન્તરાચ્યઙ્કમુક્તાસ્તદાઽ-
નર્હજીવસ્તુ ઋચ્છામિ ધામં કથમ્ ॥ ૬॥

શૌચમાચારમસ્મત્ પ્રમુક્તાઃ કૃતાઃ
સ્વાત્મધર્માદ્વિમુક્તાસ્તુ પાપે રતાઃ ।
કેવલં કુક્ષિપૂર્તેર્વયં યાજકા
હેડધમોદ્ધારણસ્તૃપ્યતાત્તાપનઃ ॥ ૭॥

પૂજિતો દસ્રતાતાન્વવાયૈસ્તથા
ઋગ્યજુર્વેદસામં ચતુર્થો યથા ।
આગમાઃ પઞ્ચકાલૈર્ક્રમે વેદક-
સ્ત્વં વિહઙ્ગઃ સદાડડનન્દિતોડસ્માસુ હિ ॥ ૮॥

સમ્રલોકાર્ણવાશ્ચાન્તરીપાઃ સ્વરા
યોગિનો રશ્મયઃ સમ્રધાડડરોપિતઃ ।
ઔષધેશ્છન્દભાવેડન્નગોમારુતૈઃ
પાલકાદિત્ય સંજ્ઞાપતે રોચતામ્ ॥ ૯॥

કૌશલેન્દ્રકૃતસ્યોષ્ણરશ્મ્યર્પિત-
-સ્યાગ્રતઃ સૂર્યવર્ણસ્ય ઉત્કૂજકઃ ।
હર્ષિતો વાદ્યયન્ત્રાદિભિર્ભૂષિતોડ-
ન્તત્યહાર્યાં ગતિં સૂર્યતત્વાં પરામ્ ॥ ૧૦॥

॥ ઇત્યાચાર્યશ્રીકૌશલેન્દ્રકૃષ્ણશર્મણા
વિરચિતમાદિત્યહર્ષણં સમ્પૂર્ણમ્ ॥

હિન્દી અર્થ -
વૈષ્ણવોં કે આપ હી હરિ હૈં, આપ હી શિવ હૈં તથા આપ હી શક્તિસ્વરૂપ હૈં । આપ હી સમસ્ત નમસ્કારોં કે પરમ ભાગ્ય (ગન્તવ્ય) હૈં । જો ગણેશ ભી હૈં, તથા દેવાઓં કે અધિપતિ કે ભી અધિપતિ હૈં । જો ઇન્દ્ર ભી હૈં, વે રવિ સદા (હમપર) પ્રસન્ન હોં ॥ ૧॥

આપ લોકકલ્યાણ કરને હેતુ તત્પર સ્વરૂપ વાલે નિત્ય હી સંસાર કી કીર્તિ હેતુ જલતે હી રહતે હૈં । ઉસસે અર્જિત આભા કો આપ રાત્રિકાલ મેં અગ્નિ કો દે દેતે હૈં । હે બારહ સ્વરૂપોં વાલે! આપ સદા આનન્દિત રહેં ॥ ૨॥

જન્મ લેને માત્ર સે હમ સબ આસક્તિગ્રસ્ત હુએ જીવ માયા કે બન્ધન મેં (આપકો) ભૂલે હુએ સેવક હૈં । (તથાપિ) આપ ભક્તિભાવ સે હીન હેતુ ભી આનન્દ કે સાગર! અદિતિનન્દન! તીવ્ર રશ્મિયોં વાલે! સૂર્ય! મુઝપર પ્રસન્ન હોં ॥ ૩॥

કલ્પાન્તર કે બાદ અકૃતાર્થ હેતુ બ્રહ્માણ્ડ કો સિદ્ધ કરને વાલે (બ્રહ્મા) તથા વિષ્ણુરૂપ મેં ઉનકે પાલન કરને વાલે । જો મહાપ્રલય કાલ મેં ચણ્ડનીલ શિવ હોકર નૃત્ય કરને વાલે હૈં, વે દક્ષપુત્રી અદિતિ કે પુત્ર કૃપા કરેં ॥ ૪॥

બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય તથા અન્ય વર્ણાશ્રમ બ્રહ્મચર્ય સે સંન્યાસપર્યન્ત, ઇન્દ્રિયોં કી એકસ્થતા તથા ધર્મ, કામાદિ (પુરુષાર્થો) કે રૂપ મેં અવસ્થિત રહને વાલે સર્વપ્રાણ સ્વરૂપ મહેન્દ્ર! આપ પ્રસન્ન હોં ॥ ૫॥

હે વિભુ! હમારે આચાર્યોં કે દ્વારા જૈસે કહા ગયા હે કિ જો આપકે ચરણકમલ કે યાચક તથા કરુણા પ્રાપ્તિ કે યોગ્ય હૈં, વે અપને જન્માન્તર કે ચક્ર સે મુક્ત હો જાતે હૈં । તબ મૈં અયોગ્ય જીવ આપકે ધામ તક કૈસે પહુઞ્ચૂઁ? ॥ ૬॥

હમ હમારે શૌચ તથા આચાર કો ત્યાગે હુએ, સ્વધર્મ સે વિમુખ તથા પાપ મેં રત હૈં । કેવલ કુક્ષિ પૂર્તિ કે લિયે હી હમ કર્મ કરતે હૈં । હે અધમોં કા ઉદ્ધાર કરને વાલે! હે તાપન! આપ હમસે સન્તુષ્ટ હોઇયે ॥ ૭॥

હે દસ્ર (અશ્વિનીકુમાર) કે પિતા! આપ સદા હી વૈવસ્વતોં (અપની સન્તાનોં) સે પૂજિત હૈં । જો પાઞ્ચ કાલોં કે દ્વારા ઋગ્વેદ, સામવેદ, યજુર્વેદ, અથર્વવેદ તથા આગમોં કે ક્રમ મેં વિદ્યમાન રહને વાલે હૈં, વે ખગ કે સમાન આકાશાચારી હમપર સદા હી આનન્દિત રહેં ॥ ૮॥

જો સપ્તલોક, સમુદ્ર, દ્વીપ, સ્વર, ઋષિ, રશ્મિ કે રૂપ મેં આરોપિત હૈં । જો સપ્તૌષધિ, સપ્તછન્દ કે ભાવ સે વિદ્યમાન હૈં તથા જો અન્ન, જલ, વાયુ કે દ્વારા સબકા પાલન કરને વાલે હૈં, વે સંજ્ઞાપતિ આદિત્ય કૃપા કરેં ॥ ૯॥

કૌશલેન્દ્રકૃષ્ણશર્મા દ્વારા રચિત તથા ઉષ્ણરશ્મિ સૂર્ય હેતુ અર્પિત ઇસ સ્તોત્ર કો જો ભી શ્રી સૂર્યનારાયણ કે સમ્મુખ આનન્દિત હોકર વાદ્યયન્ત્રોં સહિત મધુર ગાતા હૈ, ઉસે અહાર્ય તથા પરમ સૂર્યતત્વયુક્ત ગતિ પ્રાપ્ત હોતી હૈ ॥ ૧૦॥

ઇસ પ્રકાર આચાર્યશ્રી કૌશલેન્દ્રકૃષ્ણ જી કે દ્વારા લિખા આદિત્યહર્ષણસ્તોત્ર (સૂર્યહર્ષણ) પૂર્ણ હુઆ ।

AdityaharShaNastotraM sArtham
pdf was typeset on December 8, 2023

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*